

Ivan Hoffman: Přízrak mlčící většiny

 radiouniversum.cz/ivan-hoffman-prizrak-mlcici-vetsiny

28. srpna 2023

Ivan Hoffman

Přízrak mlčící většiny

Text 28.8.2023 35 min [Přehrát](#)

Politika je ukřičené divadlo, které se hraje před mlčícím publikem. Politicky aktivní bývá po většinu času pouze zlomek občanů, převažuje takzvaná mlčící většina. Jde o lidi, které politika nezajímá, anebo je otravuje, kteří se k politice nevyjadřují, sledují ji pouze periferním zrakem, anebo se omezují pouze na účast ve volbách. Jsou to ovšem současně lidé, kterým politika vstupuje do života, a většinou negativně.

Opozice bývá z mlčící většiny mrzutá. „Jak dlouho na sobě lidé nechají štípat dříví? Kdy se vzeprou vládě, která je okrádá, šikanuje, poškozují a uráží?“ Uprostřed krizí všeho druhu se opakuje stejná scéna, kdy politici předvádějí efektní slovní souboje, média vše tlumočí a lobbují za své favority, a proti vládě a servilním médiím se organizují nespokojení jednotlivci. Většina ale mlčí. Nepřidává se k protestům, což hlasití odpůrci vlády či režimu vnímají jako rezignaci, podle známého „mlčení je souhlas“.

Mlčící většina je ovšem velkou neznámou i pro mocné. Z průzkumů mínění vědí, že se na podporu většiny nemohou spolehnout. To, že dav nevyhazuje politiky z parlamentu oknem, neznamená, že je s jejich působením spokojen. Z historie je pak známo, že mlčící většina je cosi na způsob ponorné řeky, která z podzemí dravě vyrazí na povrch, aby pak opět zamířila pod zem. Z mlčící většiny se jednou za čas stává rozezlený dav.

Asi lze obecně říct, že opozice mlčí většinu přeceňuje, zatímco moc ji podceňuje. V představách opozice je mlčící většina připravena povstat proti vládě a pouze čeká na vhodnou příležitost. Podle mocných se mlčící většina nesvede mezi sebou domluvit na nějaké zásadní akci, a nebezpečí od ní nehrozí. Mocní eliminují toho, kdo proti nim pozvedne hlas. Mlčící většinu neřeší.

Běžné politické šarvátky o vliv a o podíl na volební kořisti se odehrávají v politickém zákulisí a mlčící většina není takových koňských handlů účastníkem. Mlčící většiny slyšíme promluvit do politiky jenom vzácně, a to až tehdy, když dochází k historickému zlomu a když už je nepochybné, že panující režim je ve stavu klinické smrti. Mlčící většina nesvrhne režim, ale ani ho neoplakává. Přichází na hotové, aby legitimizovala novou politickou realitu. A protože mlčící většina nemá na nové politické realitě žádnou zásluhu, ani vinu, je již v aktu onoho přitakání převratu do budoucna přítomen mix naděje a skepse.

Odtazitosť mlčící většiny od politiky je instinktivní. Zaplést se s politikou je riskantní. Šance uspět, ve smyslu přinést prospěch nikoli sobě, ale druhým, je nevelká. Převzít svůj díl odpovědnosti za budoucnost společnosti, obce či republiky je pro jednotlivce abstraktní ideál, který sotva může konkurovat nutnosti vypořádat se s nástrahami každodenní reality, přežít v konkurenci, udržet se nad vodou. Není fair vinit mlčící většinu z nedostatku společenské odpovědnosti, ze zbabělosti, anebo z povrchnosti. Najít v sobě rebela je nepovinné. Navíc, kdo umí mlčící většině odezírat ze rtů, ten slyší, jak její mlčení houstne. Je tím kondenzovanější, čím hlučnější jsou advokáti skomírajícího systému. To ticho má dobrou prognózu. Mlčící většina totiž vždy stojí na straně vítězů. Vždy jí patří budoucnost. Řeknu to takto: Ti, co mlčí, jsou naši.

Všechny příspěvky s Ivan Hoffman

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.